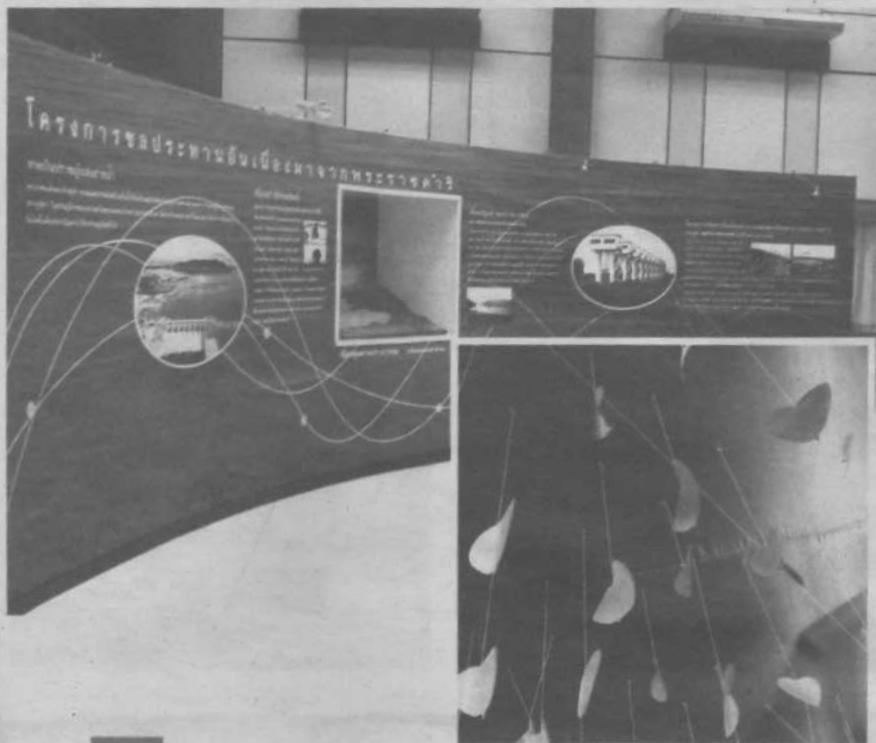

๑ | บทความพิเศษ เฉลิมพระเกียรติ
 ประกิต เพ็ญวิชัย

โครงการ “หุบกะพง” เป็นที่รู้จักกัน
อย่างกว้างขวางในปัจจุบัน มีอาณาเขต
ใกล้เคียงกับที่ตั้งของศูนย์ศึกษาการ
พัฒนาห้วยทราย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
เป็นพื้นที่ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้
พระราชทานพระราชานุญาตให้ช่วยเหลือ
ผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อน จากการ
ขาดแคลนที่ทำมาหากิน ผลผลิตได้ไม่พอ
เลี้ยงครอบครัว

สำหรับประวัติความเป็นมาของโครงการหุบ
กะพง ซึ่งมีการบันทึกจากพระราชกระแสรับ มี
อยู่ในคราวที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรง
พระกรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
พระราชทานสัมภาระให้แก่เลขาธิการสำนักงาน
คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) และคณะผู้
บริหาร กปร. เมื่อวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2529
ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวัง
สวนดุสิต เกี่ยวข้องกับที่มาของ “หุบกะพง”
ตอนหนึ่งว่า

“...เรื่องของหุบกะพงนั้น ในตามตำราเริ่ม
มีเมื่อไหร่ะ ไม่ใช่ตอนที่ไปวางศิลาฤกษ์ศูนย์
ของเกษตรที่หุบกะพง แต่ก่อนนั้นตั้งหลายปี ได้
ทำงานไปแล้วก่อนที่จะไปทำนาทีเดียว ไม่ใช่อยู่
ดีๆ ไปตั้งที่หมู่บ้านหุบกะพง บ้านหุบกะพงมา

ที่หลัง ตอนแรกไปทำที่สวนผักชะอำ...”

และยังทรงกล่าวถึงการจัดตั้ง หมู่บ้านหุบ
กะพง อีกด้วยว่า

“...อันนี้เป็นประวัติแปลก ไม่มีใครรู้ เป็น
โครงการที่ไม่ได้บันทึกไว้ ตามทางกรุงเทพฯ ถึง
หัวหินและชะอำ มีต้นก้ามปูเยอะ เดียวนี้เหลือ
บ้างเล็กน้อย นายสุรเทิน บอกว่า ครึ่งเป็นสินค้า
สำคัญ ทำแผ่นสี ทำสี มีคุณภาพ ตัวครั้งแรกทำ
เสร็จแล้วแต่งกิ่งแล้วหุบๆ มาตากทำครั้ง ก็
เอาประชาชนแถวนั้นที่ไม่มีงานทำ ตั้งเป็นกลุ่ม

รอ
ดา
“สุ
เข
เด
เม
ที่
ข
เย
เร

ตามรอยพร

ดูแลหน้าบ้าน...”

“...ทำไปทำมา เขาไปรวมกลุ่มทำ รวมพวก ได้มากขึ้น จนเกิดเป็นกลุ่มเกษตรร่วมกับกลุ่ม สวนผัก เขาไปบอกว่าสหกรณ์ก็ดี ก็ช่วยกันทำ ไปส่งเสริมเขา...”

“หุบกะพง” ราษฎรทั้งในและนอกพื้นที่ ต่างพากันเรียกขานว่า “แผ่นดินพระราชา” ได้ มีการพัฒนาจนก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับ โครงการ “หุบกะพง” นับเป็นตัวอย่างของการวางแผน สมบูรณ์แบบ (Comprehensive Planning) แห่งหนึ่ง ที่ได้รับการยอมรับกันอย่างกว้างขวาง ในเวลาต่อมา

พันตำรวจโทปิยวิษณุ ไกรภานุช เลขาธิการ กรม สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กล่าวขณะที่นำเจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการกรม เข้าร่วมสัมมนา โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “Knowledge Management Support Agency” เรียนรู้ตาม

รอยเบื้องพระยุคลบาท ณ “ศูนย์เรียนรู้โครงการ
ตามพระราชประสงค์หุบกะพง” ซึ่งตั้งอยู่ภายใน
“ศูนย์สาธิตสหกรณ์โครงการหุบกะพง” ตำบล
เขาใหญ่ อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบุรี ว่า การ
เดินทางมาที่ศูนย์เรียนรู้ฯ แห่งนี้ห่างจากตัว
เมืองเพชรบุรีเพียง 40 กิโลเมตร และห่างจาก
หัวหินเพียง 34 กิโลเมตร เท่านั้น เจ้าหน้าที่
ของศูนย์ให้การต้อนรับอย่างดี เปิดโอกาสให้
เยี่ยมชมส่วนต่างๆ อย่างเต็มที่ ตอบคำถามทุก
เรื่อง โดยเฉพาะก่อนเรื่องของคุณภาพดินที่ไม่

พระยุคลบาท

สามารถทำการเกษตรได้ กระทั่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานแนวพระราชดำริ จึงมีการจัดตั้ง "ศูนย์สาธิตทดลองการเกษตร" ขึ้น คุณภาพของดินและน้ำ ที่ "หุบกะพง" ได้รับการพัฒนาดีขึ้นเป็นลำดับ จนสามารถเป็นที่ทำกินได้

ต่อมาจึงเกิดเป็น "หมู่บ้านเกษตรกร" ในรูปแบบของ "สหกรณ์" กระทั่งมีการจดทะเบียนเป็นสหกรณ์การเกษตร โดยชื่อว่า "สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด" เมื่อ วันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2514

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานโฉนดที่ดินบริเวณ "หุบกะพง" รวมพื้นที่ 12,079-1-82 ไร่ ให้กับกรมส่งเสริมสหกรณ์ และสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด เป็นผู้รับผิดชอบ

นั่นจึงเป็นที่มาของการเรียกขานพื้นที่ทำกินของราษฎร ที่ "หุบกะพง" ว่า "แผ่นดินพระราช"

ไม่เพียงแต่สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่พระราชทานที่ทำกินเท่านั้น หากแต่หมายรวมถึง "ผืนแผ่นดิน" ที่ทรงห่มเทพลิกพื้นจาก "ดินเลว" ให้กลับกลายเป็น "ดินดี" ก่อนจะพระราชทานให้ราษฎร

"พระเก้าอี้ไม้ไผ่ที่ประทับ" ขณะมีพระราชปฏิสันถารกับชาวบ้านที่มาเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท จัดแสดงอยู่ในอาคารนิทรรศการร่วมกับภาพพระราชกรณียกิจต่างๆ สร้างความประทับใจได้อย่างไม่รู้ลืม

เมื่อเดินออกมาด้านนอกอาคาร ยังมีนิทรรศการกลางแจ้ง จัดแสดงและให้ความรู้ เรื่อง "กังหันน้ำชัยพัฒนา" โดยมีตัวอย่างจริงให้เห็น พร้อมคำอธิบายถึงคุณประโยชน์ต่างๆ อีกด้วย

นอกจากนี้แล้ว ยังมีเรื่องราวประโยชน์ของ "หญ้าแฝก"

รวมไปถึง "บ้านจำลอง" ของราษฎรรุ่นแรก ซึ่งอพยพเข้ามาอยู่ ที่ "หุบกะพง"

สิ่งที่น่าตื่นตาตื่นใจอีกอย่างหนึ่งสำหรับผู้มาเยือนอย่างเราคือ "เครื่องจักรกลการเกษตร" ในโครงการความร่วมมือระหว่างไทยและอิสราเอล เพื่อการพัฒนาชนบทหุบกะพง ที่จัดแสดงเป็นนิทรรศการกลางแจ้ง

เครื่องจักรที่เป็นเครื่องมือการเกษตรหน้าตาประหลาดมากมายในแบบที่เราไม่คุ้น

เคย จนแทบไม่อยากจะเชื่อว่าเครื่องมือเหล่านี้คือหนึ่งในความสำเร็จของการพลิกฟื้นผืน “แผ่นดินหุบกะพง” ให้ผู้คนได้ทำกินต่อมา

หลังจากถ่ายรูปไว้เป็นที่ระลึกจนพอใจแล้ว เจ้าหน้าที่ได้เชิญให้ไปเยี่ยมชม “ศูนย์เรียนรู้ของเกษตรกร” กลุ่มต่างๆ ซึ่งตั้งอยู่รายรอบ

เสียงหัวเราะดังมาแต่ไกลจากอาคารเล็กๆ หลังหนึ่งของหมู่บ้าน เมื่อเดินเข้าไปใกล้ๆ จึงเห็นว่ากำลังมีการสาธิตผลิตภัณฑ์น้ำยาล้างจาน สบู่ และแชมพูสระผม ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติของชุมชนแห่งนี้

แน่นอนว่า เมื่อของใช้เหล่านี้ผลิตเองภายใน

ชุมชน และจัดจำหน่ายผ่านสหกรณ์ นอกจากจะช่วยสมาชิกประหยัดในการซื้อสินค้าในราคาถูกแล้ว ยังคืนกำไรกลับด้วยการรับปันผลจากสหกรณ์อีกด้วย

ศูนย์เรียนรู้ฯ มีผู้เชี่ยวชาญคอยเสมอ โดยเฉพาะประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ต่างภูมิภาคที่มักจะมาเป็นหมู่คณะ เพื่อเรียนรู้วิธีการผลิตต่างๆ และนำไปประกอบอาชีพในท้องถิ่นของตนเอง สองป้าทิม “สับปะรดหวาน”

แม้อ้าบอกว่า “ชิมฟรี ไม่ซื้อก็ได้จะ” ชิมแล้วก็ติดใจ อดไม่ได้ต้องควักเงินจ่าย ในราคาถุงละ 20 บาท

จากอาคารสาธิตผลิตภัณฑ์ เราเดินต่อไปยังศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์จาก “บ้านศรนาภรณ์” ซึ่งเป็นสินค้าของชาวญองผากขึ้นชื่อของที่นี่

หมวก เข็มขัด กระเป๋า และรองเท้า สีสันสดใส หลากหลายรูปแบบ จัดวางอย่างเป็นระเบียบ ให้ผู้สนใจได้เลือกซื้อติดมือกลับบ้าน รวมถึงเราเองที่ทั้งชื่นชอบ และอดสงสัยในกรรมวิธีการผลิตสินค้าเหล่านี้ไม่ได้

ไปยัง
ายนธ์"
นี่
สีสัน
งเป็น
บ้าน
สัยใน

เจ้าหน้าที่ฝีมือให้เราดูต้นไม้สีเขียวกอใหญ่
ที่ปลูกโชว์ไว้หน้าอาคาร และแนะนำให้เรารู้จัก
“ป่านศรนารายณ์” อย่างเป็นทางการ พร้อม
สาธิตกรรมวิธีเบื้องต้นในการนำเอาพืชชนิดนี้
มาใช้ประโยชน์

นำทั้งกับความช่างคิดของชาวบ้าน ในการ
แปรรูปผลผลิตจากธรรมชาติ ให้เป็นเครื่อง
มือเครื่องใช้ได้อย่างหลากหลาย ขณะเดียวกัน
ก็เติมแต่งศิลปะลงไปให้เกิดเป็นแฟชั่น สร้าง
มูลค่าเพิ่มขึ้นได้อีก

เรากล่าวคำอำลาต่อ “หุบกะพง” ด้วยหัวใจ
เต็มตื่น และประสบการณ์เต็มเปี่ยม ในการ
เรียนรู้การใช้ประโยชน์จากธรรมชาติอย่างพึง
พึง ของผู้คนบน “แผ่นดินพระราชฯ”

